

COMPENDIOSA RELATIO VITÆ EXI-

MIAE SANCTITATIS VIRI, Fr. LVDO-
VICI BERTRANDI SACRI ORDINIS PRAEDI-
catorum Anno 1608. à SS. Domino PAULO, di-
uina prouidentia Papa huius nominis V.
beatificati, cum rescripto Beatifica-
tionis. Summariè col-
lecta

PER FR. COSMAM MORRELLES, SS. THEOLO-
gicæ Magistrum, eiusdemque Ordinis in Gymnasio conuen-
tus Prædicatorum Coloniae Regentem & Pro-
fessorem.

NON fuit intentionis nostræ, quod te primum,
Pie Lector, admonere volumus, quis qualisque
toto vitæ cursu B. Ludouicus Bertrandus fue-
rit. præ senti sermone commemorare: sed nec il-
la quidem, quorum certam & indubitatam no-
titiã non nuper aliunde accepimus, sed in illis ipsis locis, ubi
Sanctus vir diu vixit, iam pridem hausimus. tam compendio-
so operi potuerunt omnia inseri. Est enim vita B. Ludouici non
vno vel altero tantum insigni factò conspicua, sed plurimis e-
ximiæ sanctitatis exemplis, innumeris præterea, quæ per eum
Diuina virtus operata est, in vita & post mortem, miraculis
illustrata, ut proinde magno volumini scribendo copiosam ma-
teriam subministrat. Ex multis igitur pauca collecta hic enar-
ramus, sed talia nihilominus, ut ex illis liceat pio Lectori cate-
rorum magnitudinem & præstantiam aliquo modo aestimare:
quod faciet utiq; multò certius ac securius, si ex impressâ fron-
) (si hu-

tribus pagina figura externum Beati vultum quis metiatur
quam ei si archetypo suo non vnde quaque nouarum conuenire,
tamen quia excerpta est ab illa imagine, quam sanctus vir ipse
semet menti ac memoriae meae impressis (vidi enim adhuc vi-
uentem saepe q̄ gloriosè concionantem audiri) etiam illam, qua
hic apponitur non indignā iudicari. Fuit Ludouicus Bertrā-
dus natione Hispanus, honestis admodum & honoratis paren-
tibus, Ioanne Bertrando, & Ioanna Angela, Valentia quae coro-
nae Aragonum florentissima & amplissima ciuitas est, natus: e-
ius familiam propter egregias virtutes, & excellentiam Ber-
trādorū erga se merita, singulari munificentiae genere Resp.
ad patritiorum gradum euexit. Ablutus autem fuit eodem ba-
ptismatis fonte, in parochia S. Stephani, quo antè ipsum D.
Vincētiū ille, cuius voce ceu angelica tuba & Apostolicis pra-
dicationibus totus ferè Christianus orbis quondam personuit.
Modestia verò animi singulari & pietate erga Deum sincera
& constanti tanquam precipuis dotibus ab ineunte etate flo-
ruit: ut iam tum parentes alij q̄ magnum aliquid & excellens
de illo sibi pollicerentur. Humanioribus deinde litteris imbu-
tus, ut mundanos laqueos & pericula declinaret, Prædicato-
riae familiae nomen dedit, in qua promptè semper humiliter q̄
obediendo, macerando plus quàm credibile sit, carnem, in cibo
potu q̄ summā parcitatem seruando, in breui imitatione omni-
um & admiratione dignus euasit. Consecratus tandem sacer-
dos admirabilem planè vim ac gratiam in exponēdo Dei ver-
bo nactus est: erat q̄ illius sermo, neglecta specie verborum in-
ani, præcipuè ad permouendos audientium animos compara-
tus, atq; ita efficax & potens, ut etiam durissima quæq; corda
illi cederent. Postquā verò his alijs q̄ sanctis exercitationibus
virtutē in se stabiliuisset ac perfecisset maiora ac difficiliora
quædam certamina aggredi cupiebat, quorum desiderio obtēra n̄
superioribus licentia, occidentales illas regiones, quas indiam
uocant, in quibus nouū Christo populū acquiri nouerat, petijt.

Ibi continuas afflictiones, labores, pericula, iniurias sustinēs. p
illius gentis salute recuperanda, Christūq̄, ethnicis euange-
rās, maximā infidelium multitudinē ex superstitione ac errore
ad veri Derculū pertraxit. Nec mirū: vixitē cuius doctrinā
signis ac miraculis evidentissimis sepius Deo dignabatur
cōprobare. Relictis alijs quā plurimis duo recēsebo a modo illu-
stria Cū quodā die in loco, vbi maximo numero infideles ad eū
audiendū conuenerāt, Euangelicū illis veritatē annuntiaret,
& illi nō aliter eius se verbis credituros dicerent, nisi quod illi
darent efficacissimū venenū bibisset, et in sua fidei testimonium
incolumis euasisset, ille gausus oppidō tā opportunā sibi glori-
ficandi Deum occasionem datā, hausit intrepide oblatum, &
sine salutis suae detrimento, spiritualē plurimis eo factō salutē
acquisiuit, ijs scilicet, qui huius signi euidentia commoti Catho-
lica fidei articulis deinde firmū assensum praeuere. Venenum
autē illud diu retentū in corpore, rursus in forma serpentis e-
uomuit. Alio tēpore infantē suū femina quēdā ad B. Ludouicū
attulit vt ab eo baptisma reciperet, quod cū ille eidē cōtulisset,
baptizati parēs, quo ignorāte id actū erat, supuenit, arreptūq̄
puerū, barbaro furore insaniēs, ex alto mōte proiecit & illisit
in terrā, ita vt nullū eius membrū nō comminutū et confractū
esset. Quo tā flebili spectaculo percussa mater cū propē vnā p̄
dolore interiret, Vir sanctus hinc inde dissectū corpusculū col-
legit et coaptauit: deinde fusa breui super idē oratione, factōq̄
signo crucis, integrū ac viuū matri puerū restituit. Hoc pacto
nimirū plures annos in excelēda vinea Domini felicissimē la-
borauit, donec tā superioribus visum est eū ad se reuocare. Re-
deunte autē illo per mare cū multis alijs simul in Hispaniā na-
uigantibus, quorū pleriq̄ mercatores fuerunt, tēpestas pericu-
losissima in mari oborta erat & ab omnibus salus tā penitus
desperata: tū B. Ludouicus aliorū precibus & afflictione cōpul-
sus, superiorē partē nauis ascēdit, infestūq̄ mare respiciēs, for-
mato signo & subito trāquillū illud reddidit. Quo factū est, vt

cum ad portum Valentinum tãdem illa naues appulissent, admodum multi ex nauibus descendentes continuo ad Fratres Prædicatores concurrerent, quis qualisq; vir cum ipsis eò venisset ijs nũciantes. & perpetrati hãc tã celebris miraculi famam tota urbe disseminarent. Sic ergo B. Ludouicus, non peregrinis indorum mercibus, vt ceteri, onustus, sed inastimabilibus laudatissimorum operum meritis refertus ad superiores suos incolumis, reuersus est, siue ire nimirum siue redire illi præciperent, indiscriminatim obediens. Ex eo tempore licet etiã ante semper de ipsius sanctitate magna apud viros graues opinio extiterit, tamẽ multò iam latius fulgor illius se diffundere & omnibus conspicuus esse cœpit. Vnũ autẽ in hoc Dei seruo sicut ei quasi proprium, ita valde mirandum fuit quod impendentes ac inopinatos mortis casus plurimorum, qui sibi diuinitus fuerant præmonstrati, prædixit, de ijs illos quibus imminuebant præmonuit. Inter quos vnus erat Reuerend. & Illustris D. Ludouicus Vicus Choriepiscopus Ecclesia Cathedralis Valentina, cuius ades duobus diebus ante diem Natãlẽ Domini B. Ludouicus accessit: & cum illum in præparandis quibusdam quæ pro instanti solemnitate erant, cum famulis suis occupatum offendisset, habere se, de quibus secreto cum illo loqueretur, ei indicauit. Choriepiscopus ergo Ludouicum ad proximum cubiculum, vbi nemo erat, abduxit: ibi cum essent, B. Ludouicus se adhuc secretiori & à domesticis remotiori in loco cum illo agere velle dixit: tunc aliter expauescens & admirans in partem magis retrusam domus cum eo secessit vbi cum ambo essent, B. Ludouicus, Scito, inquit, complacuisse a. m. n. Bonitati te prope diem ex hac vita euocare ad se, vt in Natali suo cum electis suis in cœlesti regno reficiat. Præparare igitur te oportet ad feliciter hinc migrandum, & si quid a. t. tibi adhuc restat exequendum, citò expedias. Dominus ille, si. et omnino sanus tunc esset, tamen quia simile quippiam aliis.

aliis quoq. contigisse iam compererat, nec de B. Ludouico quoddam
falsum diceret, suspicari poterat, sine vlla dubitatione credidit
quod ei dictum fuit. Compositis ergo celeriter negotiis dominus
sua, suscepit reuerenter ac solemne Ecclesiastica sacramenta,
mortemq. ita praeunitus expectauit. Mirantibus cunctis,
cur hoc faceret, nemini rem detexit. Inuasit igitur mox illum
febris, cuius vehementia, citò ad extrema deductus, quid sibi
accidisset paulò ante mortem, omnibus aperuit: cooperato la-
tus è vita discessit. Simili gratia hominum quoq. conscientias
& mentis arcana introspererat, & prout saluti vniuscuiusq.
conducebat, de peccatis occultissimis plurimos admonebat ac
reprehendebat, etiam si talia essent, quae praeter authorem suum
& Deum alius mortalium nemo cognoscere potuisset: imò ad-
huc ex iis vnus Valentinus viuere comprobatur, qui palam om-
nibus contestatur, peccatum quoddam, quod sibi & Deo tan-
tummodo manifestum esse poterat, & ter ipse B. Ludouico con-
fitemens propter verecundiam reticuerat, sibi in tertiâ illâ con-
fessione ab eo fuisse obiectum. Conuentui Valentino tribus an-
nis praesuit, vtendo semper in regimine suo magna seueritate
& rigore, quo minimos quoque lapsus & errata corrigebat ac
puniebat. Talis etiam fuit, dum officio Magistri Nouitiorum
fungebatur, quod multos annos cum summa utilitate gessit:
Dexterrimus vero in explorandis nouitiorum animis, & vt
cognosceret quo quisque spiritu ductus, Religionem esset ingres-
sus, mirâ industriâ & sagacitate conseq. uebatur. Exercebat
autem illos diurnis nocturnisq. laboribus, & variis afflictioni-
bus probabat, & vt molestiam difficultatemq. quotidianorum
& v. s. itatorum onerum non sentirent, insolitis quoque & ex-
traordinarijs assuescere cogebat. Appropinquante tandem vi-
tae termino cum in lethalem morbum B. Ludouicus incidisset,
vna cum Priore & religiosis compluribus aliqui Ciuitatis vi-
ri illustres morienti astiterunt: ipse autem Priori alijsq. senio-
ribus

ribus religiosis Conuentus aliquot Fratres eiusdem magno af-
 fectu charitatis commendabat, eosq; sanctos & potentes apud
 Deum pro toto Ordine & Ecclesia Catholica intercessores esse
 manifestabat: qui omnes deinde post ipsum felicissima morte
 vitam terminauerunt, quidam etiam miraculis claruerunt,
 è quorum numero est Reuerendus P. Dominicus de Anadon
 qui quatuor primum ab hinc annis sanctitate & miraculis ce-
 lebris ex hac vita migravit. postquam deinde sancta anima e-
 gressa est è corpore, subito tota vrbe Ludouici mors nunciata
 fuit, & noctu ugens multitudo hominũ ad canoniũ confluit.
 Eodem tempore quo moriebatur, supra cellã illius magna qua-
 dam claritate cælum resplenduit. Sequenti die corpus habitũ
 Ordinis, ut mos est, vestitum in templo collocatum fuit, operã-
 te circa illud Diuinã Maiestate multa miracula, ubi pluribus
 diebus ut populi deuotioni satisfaceret, mansit: interea cũ nullo
 artis adminiculo id fieret, suauissimum insuper odorem exha-
 labat, membra omnia licet mortua mobilitatem ac flexibilitatem
 viuorum retinebant. Maxima deuotione populi ad-
 huc hodie colitur, plurimiq; intercessione ipsius infirmitatibus
 varijs eripiuntur. Quibus rebus sibi fideliter relatis Sedes A-
 postolica tribus Episcopis curã commisit de uniuersa illius vi-
 ta informationẽ recipiendi. Quo diligenter peracto processus
 Romam delatus, & causa omnis à Sacra Congregatione Ritu-
 um in Contradictorio iudicio cognita & agitata est urgente
 processum nomine totius Regni Valentini Reuerendissimo P.
 Ludouico Stella magistro S. Palatii atque ita demum sanctis-
 simus Dominus Noster Paulus Papa huius nominis quintus
 illum Beatum declarauit anno 1608. 19. Aprilis, ut ex testi-
 monialibus litteris subiunctis, quæ ex originalibus ad verbum
 fideliter translate sunt, constat tenoris sequentis

VNiuersis & singulis præses inspecturis, lecturis, & au-
 dituris salutẽ in Domino sempiternã. Cum ob excellen-
 tiam

siã & sanctitatẽ vitæ bo. me. Fr. LVDOVICI BERTRANDI
Valentini Ordinis Prædicatorum, atq; ob miraculorũ coruscatione,
quæ omnipotens, & misericors Deus, præter consuetum
naturæ usum eius meritis & intercessionẽ tã dũ viueret, quã
post eius felicẽ in Domino obdormitionẽ operari dignatus est,
Serenissimus Philipus Tertius Hispaniarum Rex Catholicus,
Regnũ Valentia, nec non vniuersus Prædicatorũ Ordo sanctiss.
D. N. PAVLO Papa V. humiliter & iteratis precibus suppli-
cauerint, vt ad cõseruandam & augendã populorũ deuotionẽ,
quæ maxima vbiq; existit, & præcipue in Corona Aragonia
erga ipsum bo. me. Fr. Ludouicum ob innumeras eius meritis
receptas à Deo gratias, quas specialiter & peculiariter ipse-
met Sereniss. Rex Catholicus accepisse fatetur, sanctitas sua
dignaretur cõcedere, vt donec dictus bo. me. Fr. LVDOVI-
CVS in sanctorũ numerũ referatur, B. nũcupari possit & de-
beat, ac de eo veluti de B. festum celebrari, & Missa atq; Of-
ficiũ recitari liceat tanquam de vno Confessore non Pontifice
in Corona Aragonia & per vniuersum Ordinẽ Prædicatorũ.
Et cũ idem sanctiss. D. N. negotiũ hoc mature discutiendũ &
examinandum ad Sacrã Rituum Congregationẽ remiserit, in
qua processus legitime & auctoritate Apostolica confecti de
vitæ sãctitate, puritate fidei, ac miraculorũ coruscatione eius-
dem bo. me. Fr. LVDOVICI præsentati fuerũt, & diligen-
ter ab illustriss. & R. D. Card. Seraphino de eiusdem Congre-
gationis ordine examinati, quorũ etiam compendiũ siue sum-
mariũ per manus singulorum DD. Card. eiusdẽ Congrega-
tionis transmissum fuit. Audita tandẽ relatione prædicti illu-
striss. & R. D. Cardinalis Seraphini de præmissis facta in e-
adem Congregatione die decimanona præsentis mensis Aprilis,
cum ex dictis processibus satis & abundantissime cõstet de pu-
ritate fidei, sanctitate vitæ, miraculorumq; operatione eiusdẽ
bo. me. Fr. LVDOVICI ita vt etiam ex eiusdẽ possesset ad a-
ctualem canonizationem deueniri. Eadem

Eadem Sacra Rituum Congregatio censuit (si sanctiss. D. N. placuerit:) ut ipse Frater LVDOVICVS in posterum BE-
ATVS nuncupari possit & valeat, de q̄, ipso, tanquam de Beato
in Ciuitate & Regno Valentia officium & Missa sicut de vno
Confessore non Pontifice anniuersario eius obitus die à Fra-
tribus & Religiosis vtriusque sexus eiusdem Ordinis licite
ac libere recitari possit & valeat. Et idem Sanctissimus D. N.
PAVLVS Papa V. audita super premisis omnibus relatione
eidem in Consistorio secreto à nobis facta die infra scripto: an-
nuit, sententiam q̄, Congregationis approbavit, ac indulgit &
concessit ut de Beato LVDOVICO BERTRANDO in Ciui-
tate & Regno Valentia in omnibus Monasterijs, & Ecclesijs
Fratrum, atque Monialium eiusdem Ordinis Prædicatorū
ab ipsis Fratribus & Monialibus die decimanona mēsis Octo-
bris, quo die eius obitus solemnis memoria celebratur singulis
annis, Officium & Missa de communi vnius Confessoris non
Pontificis secundum ritum & consuetudinem sui Ordinis re-
citari & celebrari libere & licite possit & valeat. IN QVO-
RVM Omnium & singulorum fidem & testimonium præsens
per infra scriptum eiusdem Congregationis Secretarium fieri
iussimus, & manu nostra propria subscripsimus, nostriq̄ solati
sigilli appensione muniri fecimus. Romæ in Palatio nostra soli-
ta residentia die vigesima prima mensis Aprilis 1608. Ponti-
ficatus verò eiusdem sanctissimi D. N. PAULI Diuina pro-
uidentia Papa V. anno tertio.

Dominicus Episcopus Ostien. Card. Pinellus.

V. Casanoua Vicarius Generalis & Offic. Valen.

I. P. Mucantius Secretarius Congregationis.

Cum præinsertæ litteræ Beatificationis B. Ludouici Bertrandi concordent fide-
liter cum suo originali, simulq; veritas relatorum de ipsius vita & miraculis no-
bis præmissis diligenti examine sufficienter constet, dignum iudicamus ut ad lau-
dem Dei, SS. suorū exaltationem, & fidelium ædificationem imprimatur &
amulgetur.

Fr. Gilbertus Spechtius, SS. Theologia Magister, in-
quisitor hæreticæ prauitatis, Prior Prædicat. Colonia.

COLONIAE AGRIPPINAE
Typis Arnoldi Kempensis.
ANNO M. DC. IX.

COLONIAE AGRICOLAE
Typis Arnoldi Kempferi
ANNO M. DC. LXX.

